ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 26ης Οκτωβρίου 2006

κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών Κύπρου σχετικά με σχέδιο διάταξης για την τροποποίηση του σχεδίου νόμου που τροποποιεί τους περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου νόμους του 2002 και 2003

(CON/2006/50)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 13 Οκτωβρίου 2006 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Υπουργείου Οικονομικών Κύπρου για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με σχέδιο διάταξης (εφεξής «σχέδιο διάταξης») για την τροποποίηση του σχεδίου νόμου που τροποποιεί τους περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου νόμους του 2002 και 2003 (εφεξής «περί της ΚΤΚ νόμος») αναφορικά με το διορισμό ανεξάρτητων εξωτερικών ελεγκτών για την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στην τρίτη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998 σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων[1], δεδομένου ότι το σχέδιο νόμου αφορά εθνική κεντρική τράπεζα. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη περίοδος του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1 Αντικείμενο και ιστορικό

1.1 Αντικείμενο της παρούσας γνώμης αποτελεί σχέδιο διάταξης για την τροποποίηση του άρθρου 60 του περί της ΚΤΚ νόμου, το οποίο αφορά στον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της ΚΤΚ, προς εναρμόνισή του με το άρθρο 27.1 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας[2]. Η γνώμη της ΕΚΤ ζητήθηκε στο παρελθόν σχετικά με δύο προγενέστερα σχέδια διατάξεων για την τροποποίηση του άρθρου 60 του περί της ΚΤΚ νόμου· η ΕΚΤ παραπέμπει σχετικώς στις προηγούμενες γνώμες της[3].

---

1 ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

2 Η ασυμβατότητα του άρθρου 60 του περί της ΚΤΚ νόμου με το καταστατικό επισημαίνεται στη σελίδα 222 (της αγγλικής έκδοσης) της Έκθεσης της ΕΚΤ για τη Σύγκλιση του 2004.

3 Γνώμη CON/2006/4 της ΕΚΤ της 27ης Ιανουαρίου 2006 κατόπιν αιτήματος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου σχετικά με σχέδιο νόμου που τροποποιεί τους περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου νόμους του 2002 και

1.2 Στη γνώμη CON/2006/4, η ΕΚΤ συμπέρανε ότι, παρά την ανεξαρτησία του γενικού ελεγκτή[4], όπως αυτή κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας[5], η ελεγκτική υπηρεσία της Δημοκρατίας (της οποίας προϊστάμενος είναι ο γενικός ελεγκτής) δεν αποτελεί εξωτερικό ελεγκτή κατά την έννοια του άρθρου 27.1 του καταστατικού και δεν μπορεί, για το λόγο αυτό, να διοριστεί ως ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής της ΚΤΚ[6]. Επαναβεβαιώνοντας την άποψή της επί του θέματος[7], η ΕΚΤ συμπέρανε επίσης ότι ο διορισμός ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή, σύμφωνα με το άρθρο 27.1 του καταστατικού, για τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της ΚΤΚ μόλις η Κύπρος υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα, «δεν θα εμποδίσει την ελεγκτική υπηρεσία της Δημοκρατίας από το να εξακολουθήσει να ασκεί ελεγκτική λειτουργία, υπό την προϋπόθεση ότι οι ελεγκτικές της δραστηριότητες (i) δεν παρεμβαίνουν στον έλεγχο των σχετιζόμενων με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) καθηκόντων της ΚΤΚ, που θα διεξάγουν οι ανεξάρτητοι εξωτερικοί ελεγκτές της ΚΤΚ, τους οποίους θα εγκρίνει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 27 του καταστατικού, και (ii) δεν διακυβεύουν την ανεξαρτησία της ΚΤΚ»[8].

1.3 Στη γνώμη CON/2006/33, η ΕΚΤ επανέλαβε τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε στη γνώμη CON/2006/4, εφιστώντας επίσης την προσοχή της αιτούσας αρχής στην Έκθεση της ΕΚΤ για τη Σύγκλιση του Μαΐου 2006, σύμφωνα με την οποία οι εξουσίες των ελεγκτών, πέραν εκείνων που διορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 27.1 του καταστατικού, είναι συμβατές με την ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών μόνον εφόσον έχουν διασφαλιστεί τα απαραίτητα εχέγγυα[9].

2003·γνώμη CON/2006/33 της ΕΚΤ της 28ης Ιουνίου 2006 κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών Κύπρου σχετικά με σχέδιο διάταξης για την τροποποίηση του σχεδίου νόμου που τροποποιεί τους περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου νόμους του 2002 και 2003.

4 Η προσωπική ανεξαρτησία του γενικού ελεγκτή κατοχυρώνεται από το άρθρο 115 παράγραφος 3 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σύμφωνα με το οποίο ο/η γενικός ελεγκτής δεν αποχωρεί από την υπηρεσία ούτε απολύεται από τη θέση του/της, παρά μόνο υπό τους όρους και με τον τρόπο που προβλέπονται για τους δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου.

5 Σύμφωνα με το άρθρο 116 παράγραφος 1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, «Ο γενικός ελεγκτής βοηθούμενος υπό του βοηθού γενικού ελεγκτού ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας πάσαν πληρωμήν ή είσπραξιν και πάντα λογαριασμόν χρηματικών διαθεσίμων ή λοιπού ενεργητικού ή αναληφθεισών υπό της Δημοκρατίας ή διά λογαριασμόν αυτής υποχρεώσεων, του οποίου η διαχείρισις γίνεται υπό της Δημοκρατίας ή εν ονόματι αυτής θεωρών και ελέγχων συνάμα πάντα τοιούτον λογαριασμόν. Προς τον σκοπόν τούτον έχει το δικαίωμα της επιθεωρήσεως απάντων των σχετικών προς τοιούτους λογαριασμούς βιβλίων, αρχείων και καταστάσεων και των τόπων ένθα φυλάσσεται το περί ού ο λόγος ενεργητικόν».

6 Παράγραφοι 2.1. και 2.2 της γνώμης CON/2006/4.

7 Όπως διατυπώθηκε στις παραγράφους 5 έως 7 της γνώμης CON/2002/22 της ΕΚΤ της 2ας Σεπτεμβρίου 2002 η οποία εκδόθηκε κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου Οικονομικών της Σουηδίας σχετικά με σχέδιο νομοθετικής διάταξης περί δημιουργίας του εθνικού ελεγκτικού φορέα και με τροποποιήσεις του νόμου περί της Sveriges Riksbank (1988:1385).

8 Παράγραφος 2.3 της γνώμης CON/2006/4.

9 Βλ., γενικά, την Έκθεση της ΕΚΤ για τη Σύγκλιση του Μαΐου 2006, σελίδα 66 (της αγγλικής έκδοσης), η οποία είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://www.ecb.int/pub/pdf/conrep/cr2006en.pdf. Για συγκεκριμένα παραδείγματα τέτοιων εχεγγύων βλ. σελίδα 74 (της αγγλικής έκδοσης) της Έκθεσης της ΕΚΤ για τη Σύγκλιση του Μαΐου 2006 (Διορισμός Ανεξάρτητων Εξωτερικών Ελεγκτών), όπ.π.

2 Αξιολόγηση του σχεδίου διάταξης

2.1 Το εδάφιο 1(α) του παρόντος σχεδίου διάταξης προβλέπει ότι οι οικονομικές καταστάσεις της ΚΤΚ ελέγχονται σύμφωνα με το άρθρο 27 του καταστατικού και ότι η ΚΤΚ παρέχει στους ελεγκτές που θα διοριστούν σύμφωνα με το πιο πάνω άρθρο όλες τις απαραίτητες για την εκτέλεση του έργου τους πληροφορίες, βιβλία και λοιπά στοιχεία. Η ΕΚΤ επικροτεί το εν λόγω εδάφιο.

2.2 Το εδάφιο 1(β) του σχεδίου διάταξης προβλέπει ότι ο γενικός ελεγκτής δύναται να ασκεί οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο των δραστηριοτήτων της ΚΤΚ που δεν σχετίζονται με τα απορρέοντα από το ΕΣΚΤ καθήκοντα και αρμοδιότητές της, υπό την προϋπόθεση ότι οι εκθέσεις και οι ελεγκτικές του δραστηριότητες δεν θίγουν την ανεξαρτησία της ΚΤΚ. Η ΕΚΤ επικροτεί επίσης το εδάφιο 1(β) και τον ορισμό του διαχειριστικού ελέγχου στο σχέδιο διάταξης, τα οποία αποκλείουν παρεμβάσεις στον έλεγχο που θα διενεργείται από τους ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές της ΚΤΚ.

2.3 Συνεπώς, η ΕΚΤ θεωρεί ότι το σχέδιο διάταξης συνάδει με τις προηγούμενες επί του θέματος γνώμες της και συνιστά (ως εναλλακτική λύση προς το αρχικό λεκτικό για το οποίο είχε ζητηθεί στο παρελθόν η γνώμη της ΕΚΤ από την ΚΤΚ[10]) την ενσωμάτωσή του στο σχέδιο νόμου που τροποποιεί τον περί της ΚΤΚ νόμο ως του πρόσφορου μέσου προσαρμογής, στη συγκεκριμένη περίπτωση, του εθνικού μηχανισμού ελέγχου στις απαιτήσεις του άρθρου 27 του καταστατικού και, ειδικότερα, στην αρχή της ανεξαρτησίας των κεντρικών τραπεζών.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 26 Οκτωβρίου 2006.

[υπογραφή]

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Jean-Claude TRICHET

10 Γνώμη CON/2006/4.